

КАМПАРА

— Анне! Эпё кәмпана каятәп. Юрать-и? Пёччен мар, сынсем тата пур. Анне, мёнле савәт илес?

— Акә карсинкка. Ме сёсё ил. Кәмпана касса илсен ситес сул сав ыраңта каллех ўсет. Тәпәлтарма кирле мар.

— Юрать, пёлетёп, илтнб.

— Асәрханса суре. Юлташусенчен ан уйәрәл. Вәрманё пысәк, сётсе кайма нимён те мар.

— Юрать, пёлетёп.

Настя пысәк мар карсинкка илчә те пуртрен чупса тухрә.

Санталәк ләпкә, сутә. Ашә сил варкәшәть. Акә вёсем вәрмана кёчёс. Кунта сывләш нурё те усә. Тёрлө ыра шәршә, вәрман шәрши, сәмсана пырса кёрет. Шәпәрт. Кайәк-кёшөк сасси те илтөнмест. Вёсен, кайәксен, юрлас вәхәчә иртнә ёнтә. Шәрәх санталәк йәвашланчә. Хальлөхе йывәсsem сип-симёсех пулин те сайра хутра сывхаракан сивё кёр палли, — сарә сулсә — турат синчен уйәрәлатә те шәппән, хуллиен сёр сине ўкет.

Кәмпасем пухмаләх пур. Хәш-пёрисем усәнах курәнса ларассё, теприсем пёлтөрхи тёссёрленнә, типсе кушәрханә сулсәсем айне пытаннә, виссёмёшsem сәра симёс курәк әшёнчен пусёсене кәларса пәхассё. Шыраса тупма, касса карсинккана хума кәмәллә. Тёрлө вёсем. Пёрисен шлепкисем сүлелле мәкәрәлнә, теприсен пачах урәхла — варринче айләм. Пёрисем сирёп, патвар, тачка, теприсем хавшак, хәвәрт хусәлассё, вакланассё. Тёсёсем те пёр пек мар: шуррисем, саррисем, хурисем те пур. Акә шап-шурә пәнчәсемпе илемленнә хёрлө кәмпа.

— Ан тат. Симе юрамасть әна. Наркәмәшлә вал, — касма аллине тәссанах илтрё Настя хысра пёрле килнә хёрарам сассине.

Сапла йёри-тавра тёлпён тинкерсе пәхса, ура айёнче чәштәртатакан типё сулсәсене сире-сире

Настя карсинккине тултарчѣ, халѣ киле кайма та юрать. Анчах юлташсем, пѣрле килнисем, аста? Мѣншѣн вѣсен сассисем илтѣнмѣсѣ?

— Аня-а-а! Рита-а! Ларис инке-е-е!

Хирѣс сасѣ паракан сук. Сўллѣ йывѣссем кѣна хѣйсен пѣр тѣрлѣ юррине хуллен юрлассѣ.

Хѣр ача сасартѣках пѣлханса ўкрѣ. Аста вѣл? Хѣш вырѣнта? Ах, манчѣ, манчѣ амѣшѣ асѣрхаттарнине... Пѣр ене чупрѣ, тепѣр еннелле... Палламан вырѣнсем, чѣтлѣхсем, усланкѣсем...

— Аня-а-а! Рита-а!

Тўсеймерѣ хѣраса ўкнѣскер, макѣрса ячѣ.

— Кранк! Кранк!

Инсѣ те мар, сурри хѣрнѣ ватѣ юман турачѣ синче пысѣк хура кайѣк ларать. Настя сине пѣхать.

— Кранк! Кранк!

Темле шанчѣк, темле ѣнланма сук хавхаланулла туйѣм суратрѣ сак сасѣ хѣр ача чѣринче.

— Ырѣ кайѣкѣм, — пѣшѣлтатрѣ вѣл. — Эпѣ сухалса кайрѣм. Асталла каймаллине пѣлместѣп. Пулѣш мана юлташсене тупма. Сўл кѣтарт мана...

«Ут ман хыссѣн», — тенѣ евѣр кайѣк каллех кранклатрѣ те сывлѣша сѣкленсе тепѣр турат сине кайса ларчѣ. «Ут, кай савѣн хыссѣн», — терѣ ѣшри сасѣ.

— Кайѣкѣм, ырѣ, ѣслѣ кайѣкѣм... — Хѣр ача сывхарчѣ кѣна, вѣсен кайѣк каллех вырѣнтан хускалчѣ. Сапла темисѣ хут та. Настя сывхарать кѣна — хура кайѣк каллех тепѣр йывѣс сине вѣссе ларать. Юлашкинчен вѣрман хѣрри курѣнчѣ. Хаваслѣн кѣшкѣрса ача малалла тапса сикрѣ. Унталла-кунталла пѣхса илчѣ. Палланѣ вырѣн. Вѣсем шѣп сакѣнтан вѣрмана кѣнѣччѣ. Ах, кайѣк, ырѣ, ѣслѣ кайѣк! Тавтапус сана... Ыттисем аста-ши? Саплах кѣмпара-ши е киле кайрѣс-ши?

Нумай кѣтсе тѣмарѣ Настя. Акѣ пѣри тухрѣ, тата иккѣн, тата...

— Пәхәр-ха, Настя тәрәть. Эпир әне шыратпәр, кәшкәратпәр, чәнетпәр. **Вал** хай пире кәтет.

Кәмәллән калаҗса кәмпаҗсем ялалла утрәс. Настя сул тәршшәпех хайне инкекрен җәлнә хирти вәсен кайәк җинчен шухәшласа теләнсе пычә.

ТУС

— Ачасем вәрмана җырлана кайрәс. Эсә мәншән юлтән тата? — ыйтрә иртсе пыракан хәрарәм урма тухнә Мишәран.

Җырлана? Пиҗнә-и? Э-э, вәрманта хурән җырли нумай җәрте үсет. Пәлет ача пәр ыраңа. Ух, унта! Җынсем те питех җүремәсҗә. Пәлмәсҗә пулас.

— Туе! Атя җырла пуҗтарма! — Сулхәнра ыртакан хура хәрлә пысәк йытә җавантах сиксе тәчә, юратнә хуҗи патне чупса пычә те ачашшән найкәшса куҗран тинкерсе пәхрә. «Мән тумалла? Аҗта каймалла? Эпә хатәр!» — терә вәл.

— Җырлана каятпәр. Пәлетән-и? Җырлана.

Йытә найкәшса илчә те уҗә картиш аләкәнчен тухрә. Түрех вәрман еннелле чупрә. Аңланчә вәт каланине. Ну, әслә йытә. Иртнә сул икә хут кайса килчәс вәсем амәшәпе җырлана. Туе та пәрле пычә. «Җырла» сәмаха пәлет-ши? Авә сул кәтартнә пек малта ләпәстатса пырать. Вәрманә инсе мар — сухрам пулать. Унта җитсен малтан вәсем сарлака сулпа утрәс. Машинасем сайра иртәсҗә, сывләш уҗә. Симәс вәрман хуллен шавлать. Тус халә те малта чупать, вәхәтран-вәхәт чарәнса кәтсе тәрәть. Акә вәл ансәр сукмак теләнче чарәнчә, ман хыҗҗән ут тенән хуллен сасә пачә. Җулне те манман. Ну, Тус! Чән-чән тус эсә. Утма сул тәвалла җәкленме тытәнсан йытә пәрәнчә те сулсәр-мәнсәр сылтәмалла чәтләхалла кәрсе кайрә. Асәрханса, хәсәнкелесе иртәс те пысәк уҗланкәна тухрәс. Вәл аялалла, тарән җырманалла, анать. Хәвеллә җутә уҗланкәра симәс